

PŘÍLIŠ

MNOHO

HNĚDÉHO

PEŘÍ

WALTER
SLOVO

Walter Slovo

**Příliš mnoho
hnědého peří**

1. ČÁST|

1645|

Edinburgh, Skotsko|

Podzim|

Pokud ještě v roce 1384 francouzský básník a kronikář Jean Froissart pokládal Edinburgh za Paříž Skotska, tak v 17. století už Edinburgh platí za nejhorší evropské město k bydlení. Díky městským hradbám je na jednu skotskou míli dlouhé a na čtvrt míli široké. Do prostoru jsou natěsnány desetitisíce obyvatel a město se s takto extrémní přelidněností muselo vypořádat s budovami mající až čtrnáct pater.

Čtyřletý Dougie může vyprávět, co obnáší zdolávat takovou výšku. Ušmudlaný kominíček sestupuje šachtou cihlového komínu a svízelná cesta mu dává pořádně zabrat. Zády se opírá o vnitřek komínu. Ruce a kolena má před sebou. V hlubokých kapsách umouněného kabátku má ruční kartáč a kovovou škrabku. Při sestupu nahmatá usazeninu. Z kapsy proto vytáhne kartáč a nebýt hadru přes ústa, rozkašle se z toho všeho hnusu, co se rázem uvolní.

Šachty edinburských komínů přitom nesměřují přímočaře dolů, ale různě se klikatí, aby se zabránilo sesuvu sazí do místností těch šťastnějších nájemníků. Není na škodu poznamenat, že i Dougie bydlí ve vysokém domě, ale ke šťastnějším nájem-

níkům rozhodně nepatří. Navzdory tomu, že ho rodiče prodali kominickému mistrovi, stále u nich může bydlet. Přesto nejde o kdovíjaký komfort v rodinném kruhu. Dougie si na jednu stranu může úlevně povzdechnout, že šachty nevedou až k patřům pro chudinu. Ta bývají pod úrovní silnice.

Dougie se naneštěstí narodil do éry nadbytku chudých dětí. Nouzí stíhané rodiny své nejmenší prodávají do továren, anebo třeba takovým kominickým mistrům, u něhož čtyřletý chlapeček otročí. Dougie začal letos, ve svých čtyřech letech, a podle statistiky mu všehovšudy zbývá sotva půl roku. Víc jeho tělíčko nesnese. Statisticky vzato.

Jenomže jeho vyhlídky berou za své, když narazí na mokré cihly a nekontrolovaně sjede o kus dolů. Voda sem musela natéct za posledního mohutného deště. Chlapeček uvízne v úzké části šachty a nedovede se hnout z místa. Jak se v podobné situaci zachovat? Nešťastník si zprvu nechce připustit, že k nehodě vůbec došlo. Správně by k ní mělo dojít spíše zítra, a pokud ne zítra, tak aspoň někomu jinému.

Proč to muselo potkat zrovna jeho?

Kdyby tak měl lucernu! Stačila by úplně maličká s drobným konejšivým plamínkem. Místo toho uvízne v úplné tmě a při plačtivém volání o pomoc nevěří, že se ho kdokoliv obtěžuje zachránit.

Dokonce i dospělý by se ve tmě poddával těm nejchmurnějším scénářům.

2014|

Podzim|

Tricátník Ewan Murray je nahý. Na noc mívá zavřené vnitřní okenice, proto si rozsvítí lampu. Sedí na dvojlůžku a nechápavě pozoruje světlý koberec. Čím blíže k posteli je pár černých šlápot, tím méně je zřetelný. Šlápoty by velikostně seděly k botám dospělého člověka. Bezděky si pohladí dlouhou jizvu na levé holeni. Prohrábne si nakrátko střižené hnědé vlasy. Probral se z jedné noční můry, aby procitl do další? Šlápoty vedou pouze ode dveří k posteli a nikam jinam. Po práci sice zašel do baru, ale domů došel střízlivý. V kuchyni pak našel jedno zázvorové pivo značky Crabbie's. Šlápoty mu vrtají hlavou, jelikož se ani v opilosti nezapomíná zouvat. Nakoukne pod postel a boty nevidí.

„To jsem sakra byl náměsíčný?“ diví se rozmrzele. „Nikdy jsem nebyl.“

Zvedá se, aby zjistil, kde všude našlapal. Navleče si tepláky, neboť okenice zavírá pouze v ložnici.

Zrekonstruovaný byt se nachází na adrese 343 High Street v historické zástavbě Starého města. V přízemí pětipatrového domu ze sedmnáctého století je restaurace Angels with Bagpipes. Ulice pod okny je přečpaná turisty. Ewan má záviděníhodný výhled na katedrálu St. Giles. Na moderně zařízený byt se dvěma ložnicemi a obývacím pokojem má pochopitelně vysokou hypotéku. Bydlí zde v podstatě sám. Záleží zrovna na tom, zda je s přítelkyní dostatečně dlouho na to, aby ji zde toleroval i mimo čas vyhrazený k vítanému přespání.

Ewan zaraženě postává v neosobně zařízeném obývacím pokoji. Šlápoty vedou od krbu a jejich intenzita směrem od krbu slábne. Na krbové římse je kromě pár suvenýrů i prázdná láhev od zázvorového piva. Krb je zahrazen příčkou. Stojí před ní bezvadná plynová kamna.

Kdoví, co všechno může způsobit přepracovanost i v kombinaci s minimem alkoholu.

V předsíni ho čeká další nepříjemnost. Od sandálů, přes outdoorové boty, po ty zimní – na žádné z podrážek není nic černého.

V podřepu si opře hlavu do dlaní. „Nechci tomu věřit!“ Začne se nevěřícně smát. Odmítá si připustit možnost, která ho napadla hned, jak zjistil, že šlápoty vedou z obývacího pokoje.

Raději proto dojde ke dveřím bytu a sáhne po klice. Je zamčeno. Oba zámky včetně bezpečnostního značky Era. Zamračí se a šťouchne do neužitečně visícího bezpečnostního řetízku.

Ewan potřebuje další názor, proto uvítá, když se u něj zastaví nejlepší kamarád.

„Teprve jsi vylezl z postele?“ diví se Gordon Monroe.

Oba se mají zúčastnit svatby, Gordon proto dorazil rovnou ve slavnostním oděvu, k němuž neodmyslitelně patří tmavomodrý kilt, sporran, vlněné podkolenky, skotský frak, vesta a košile s motýlkem. Na edinburských ulicích jsou často k vidění šlachovití chlápci s plnoštíhlým ženským doprovodem, ale Gordon má blíže ke klišé o ohromných Skotech. Fousatý a svalnatý zrzek nápadně připomíná herce Kristofera Hivju ze seriálu The Game of Thrones. V jiných dobách by nejspíše „kultivoval“

nepřátelské bojovníky, ale v těchto časech Gordonovi nezbyvá než řídit rodinnou síť edinburských obchodů se suvenýry.

„Vypadá to, že se mi sem někdo vloupal,“ postěžuje si skleslý Ewan. „Tohle jsem tu před spaním neměl,“ ukazuje k šlápotám. „Je to divné. Měl jsem totiž zamčeno.“

Gordon si kamaráda podezřívavě prohlíží. „Čistě ze zvědavosti, myslíš si, že k otevření a zamčení dveří použil hůlku z cesmínového dřeva a jádrem z fénixova péra?“ Škarohlídsky se uchechtává. „Jak jinak by se sem nepozorovaně vloupal než za použití kouzelnické hůlky?“

„Nepoužil jsem bezpečností řetízek. Mohl jsem mu to tím ulehčit.“

Gordon dřepne k černé šlápotě. Do prstů chytne trochu nečistoty. Promne ji mezi prsty a opatrně přičichne.

„Saze,“ napoví mu Ewan netrpělivě. „Žádný zdroj sazí tu ale nemám. Topím přece plynem.“ Rád by měl ranní nepříjemnost za sebou. „Co si o tom všem myslíš?“

„Zelená je tráva, fotbal to je hra?“ zaškaredí se Gordon z podřepu.

„Rozhodně jsem se nezkouřil,“ utíná jeho popichování.

„Nemohla se ti sem dostat ex? Mohla to brát jako podařený vtípek.“ Gordon se napřímí, aby se zpříma zahleděl do kamarádových očí. „Proč by ne? Byla na to bláznivá až běda.“

„Vyměnil jsem zámky.“

„Pokaždé, když se s nějakou rozejdeš, vyměníš zámky,“ zakření se Gordon.

„Nech toho,“ povzdechne Ewan.

„Měl by ses naučit používat řetízek. Pro všechny případy.“ Gordon pokrčí rameny. „Nezdá se mi, že by se ti sem někdo vloupal. Měl jsi zamčeno, vloupání proto nedává smysl.“ Gordon vykročí k Ewanovým botám a jednu zvedne. Zkoumavě si prohlíží podrážku.

„A co takhle špionáž?“ nadhodí Ewan váhavě.

Gordon odvrátí oči od boty a zvědavě si prohlédne kamaráda. „Špionáž?“

„Konkurence mého zaměstnavatele sem mohla někoho poslat. Třeba doufali, že získají citlivá data.“ Ewan uvažuje spíš nahlas, než aby přímo vynášel soudy. Jemu samotnému to připadá příliš divoké.

„Pokud pomineme, že to je pěkná volovina, tak mi prosím tě prozrad', proč by sem špion lezl zrovna v čase, když jsi byl uvnitř? A co ty šlápoty? To se *špionovi* nelíbil vzor koberců?“

„Šlápoty mohou být míněny jako varování.“ Ewan se zdá být ztracený.

„Blbost.“ Gordon nespokojeně mlaskne. „Tomu vloupání vůbec nevěřím. Sám jsi mi řekl, že oba zámky byly zamčené. Předpokládám, že jsi v zámku měl klíč křížem. A pokud ne, tak zde zůstává zásadní překážka. Sekundární zámek Era *nemůžeš* zvenku zamknout. Primární ano, ale sekundární lze zvenku pouze odemknout a ty jsi mi řekl, že oba zámky byly zamčené. Včetně Ery. Rozumíme si? Záhady mohou mít snadné řešení,“ řekne zrzek, když Ewanovu botu přiloží ke šlápotě. Velikost pasuje.

„Jenomže kde jsem přišel k sazím? A proč na podrážce nic nezbylo?“ vzteká se Ewan.

„Tak si tvé boty nazul duch,“ řekne Gordon v žertu.

„To by pak vysvětlovalo, proč šlápoty nemají dětskou velikost,“ odvětí Ewan pochmurně.

„Jasně, nazul si tvé boty a saze *příčaroval*.“ Gordon se při zvedání zasměje. „Dělal jsem si srandu, ale ty se tváříš nějak vážně. Hele, pojd' nám uvařit čaj.“

Ewan jde najít tričko, zatímco se vaří voda. Potom si sednou na gauč. Ewan na konferenční stůl postaví čistě bílé hrnky, z nichž se valí pára z earl greye.

„Hrome, co to s tebou dneska je?“ zajímá se Gordon.

„Správně by ty šlápoty měly mít dětskou velikost,“ trvá na svém Ewan.

„U všech svatých, co to meleš?“

„*Nic nevíš, Johne Snow,*“ řekne mu se zastřeným hororovým hlasem. „Otec na to věřil,“ prozradí pak normálním hlasem.

„Jako že mu koberec zasviní duch dítěte?“ Gordon odvrátí hlavu v neskrývané skepsi.

„Byl posedlý představou, že si pro něj přijde duch kominíčka. To, aby ho potrestal za hříchy, kterých se dopustili jeho předci. K mým předkům totiž patřili kominičtí mistři. A ti třeba v sedmnáctém, osmnáctém století zneužívali k práci děti. Ta úmrtnost byla příšerná. A pokud dítě nezemřelo při nehodě, bylo doživotně postižené. Všelijak pokroucené. Otec toho ducha nikdy neviděl. Ale děsil se nevyhnutelnosti setkání.“

Gordon se zamračí a oběma z hrnků vytáhne pyramidové pytlíky s čajem. „Neuvěřitelné, co s lidmi udělá nedostatek slunečního světla.“

„Kdo ví, jestli by na tom byl lépe, kdybychom nebydleli tak na severu,“ zauvažuje Ewan. „Ani ti neřeknu, jestli bral nějaké léky. To nevím. Takže těžko říct, zda záchvaty paranoie byly důsledkem vynechávání léků. Ale co ti řeknu, jako dítě jsem si s ním užil,“ poznamená ironicky. „Když to na něj přišlo, sebral nás s bratrem pryč z domu. Matku a sestry nechával doma. Nás ale dovezl k přístavu s plachetnicemi, kde jsme nasedli na jeho motorový člun. Na ostrově jsme se pak schovávali v jednom ze starých bunkerů z druhé světové války. Býval s námi i pes. Podle otce mají zvířata vyvinutější smysly. Otec míval vedle kofeino-vých tabletek i pistoli.“

„Do prkenný ohrady, to si jako myslel, že ducha sejme pistolí?“ Gordon je z kamarádova vyprávění zaskočen. Ewan se mu s příhodou nikdy nesvěděl.

„Neužitečnost pistole mě napadla už tehdy. K čemu ta pistole? říkal jsem si. Takže, když jsem se snažil zahřát ve spacáku uvnitř toho močí páchnoucího bunkru, přemýšlel jsem, zdali pak tu pistoli nemá kvůli nám. Víš jak, kdyby se duch opravdu objevil, zastřelil by nás.“

„Jako, než abyste si strachy posmolili kalhoty, tak by vás raději zastřelil?“

Ewan přisvědčí. „Proto se ládovál kofeinem, aby neusnul. K výletům na ostrov nedocházelo nijak zvlášť pravidelně. Nedalo se na to připravit, ale když už to na otce přišlo, nedbal, jestli venku fouká nebo prší. Vždycky jsme se večer rozjeli k přístavu, nasedli na člun a trčeli na ostrově do druhého dne.“

„A proč zrovna ostrov?“

„Nebyly tam komíny,“ vysvětlí mu Ewan shovívavě. „Ve městě by se před duchem přece tak dobře neschoval.“

„Takže mi tu teď tvrdíš, že ty šlápoty má na svědomí duch kominíčka, jehož *údajná* existence tvého otce tak děsila?“ Gordon je skeptický. „Lidi jsou paranoidní z kdečeho, ale to neznamená, že jejich strach má reálné opodstatnění.“

„Však já vím,“ řekne mu Ewan otráveně. Přesto si říkám, jestli je možné, aby si duch nazul boty.“

„Spíš mi připadá zvláštní, že doma nechával manželku a dcery,“ poznamená Gordon.

Svatba jejich přátel se koná na pozemcích Royal Botanic Garden Edinburgh, přesněji řečeno v příjemném prostředí přízemní budovy The Caledonian Hall postavené roku 1842. Před

půl hodinou proběhla ceremonie a teď se před budovou čeká, až si svatebčané odbudou fotografování. Všichni muži, včetně Ewana, mají stejný skotský stejnokroj. Pro přihlížející turisty představují svatebčané vítané zpestření pro instagramové účty.

Botanická zahrada se kvůli svatbě rozhodně návštěvníkům nezavřela, takže dochází ke vtipnému kontrastu. Ačkoliv jsou turisté v teplém oblečení a proti větru se chrání čepicemi, a někteří vzali zavděk i rukavicemi, svatebčané jsou docela nalahko. Nejspíš je hřeje skotská krev, třebaže nemusí být nutně naředená skotskou.

Ewana z myšlenek na ráno vytrhne dudák, jenž se z plných plic „zapře“ do píšťaly. Novomanželé zamíří k blízké The Rock Garden, která je se svými čarobarevnými skalkami předurčená být vyhledávaným exteriérem pro fotografování. Ewanova současná přítelkyně má na skalce ze všeho nejraději malý vodopád, kolem něhož se prochází po velice krátkém a úzkém dřevěném mostu. Zvuk padající vody ji činí šťastnou, což v přítomnosti chladného Ewana nebývá snadné. Mrzí ho, že tu s ním není. Přítelkyni ovšem nepostrádá z příčin laskavých a něžných. Její rty sice dokážou být vášnivé, ale nijak zvlášť se jich netouží dotýkat. Kdyby ho sem ale doprovázela, zabavila by mu hlavu. Domnívá se, že by bylo lepší, kdyby odrážel výtky, než aby se zaobíral divokými spekulacemi.

Gordon mu cestou na svatbu domlouval, aby se objednal u obvodního lékaře. Ewan se ovšem nechce smířit s možností, že by se u něj zničehonic projevila náměsíčnost. Víc by uvítal, kdyby se ukázalo, že za šlápotami stojí kdokoliv jiný, jen ne on. Zloděj? Šprýmař?

Jenomže: *Sekundární zámek Era nemůžeš zvenku zamknout*, řekl mu Gordon.

Ale i tak si Ewan neodpustil zkontrolovat přítelčin facebookový profil. Včera večer na něj uveřejnila polohu. Byla

v Londýně, tedy daleko od Edinburghu, a podle času u zveřejněných selfíček dost ponocovala.

Ewanovi samo od sebe nedojde, jakou roli měla botanická zahrada sehrát v jeho životě. Připomene mu to až přítomnost Beatrice MacBayové, rozené Blairové.

Ewan si se svým prvním děvčetem připije. „Botanickou znám coby návštěvník, znám ji jako několikanásobný svatebčan, ale s tebou jsem ji měl poznat jako ženich.“

Dlouhovlasá zrzka se usměje. „Nakonec si mě tu vzal Colin.“

Doposud se jí drží živočišné kouzlo, a přestože má pořád pár kilo navíc, muži ji dodnes okukují, kamkoliv vejde. Zásluha bezesporu patří i poprsí. Co si Ewan pamatuje, vždycky z ní vyzařovalo sebevědomí a nebojácná bezprostřednost, což jsou vlastnosti, které jeho následující hubaté a vyhublé přítelkyně postrádaly a stávající Emily Williamsová není výjimkou.

Dodnes Beatrici miluje ze všech nejvíce.

Vloupala ses mi do bytu, Beatrice? Pomyslí si, přestože si uvědomuje, že nemohla. Ale raději ona než on.

Raději ona než „otcův“ komíníček.

Držíš v sobě ponížení, kterého se ti ode mě dostalo? Doposud se z rozchodu nevzpamatoval, proto předpokládá, že je na tom stejně i Beatrice.

„Jak tráví večery taková mamina?“ zeptá se jí Ewan jakoby mimochodem. „Co třeba včera večer?“ zajímá se o alibi.

„Nazdar, Ewane,“ pozdraví ho Beatricin manžel. Colin MacBay se zaprodá hře *všechno je báječné*, jelikož Ewana nemůže vystát. Sám se v minulosti provinil nostalgickým románkem s bývalkou, takže manželku podezřívá z podobných chutí.

„O čempak se vy dva bavíte?“ zajímá se Beatricin manžel. Chytne ji majetnicky kolem pasu. Ewan si bezděky všimne, co to udělá s jejím výstřihem.

„Zajímala jsem se, s kým teď chodí,“ odpovídá mu Beatrice.

„Když jsme se potkali minule, byl jsi s Margaret,“ poví Colin.

„Margaret je dávnou minulostí,“ připomene mu manželka.

Ewanovi je téma nepříjemné, naštěstí ho utne pubertální pištění vycházející kdesi za jeho zády. Pištění u dospělé ženy působí stejně nepatřičně jako monokl na dětském obličejí. Beatrice odběhne ke kamarádce a manžela nechává napospas Ewanovi.

Ewan ho nemá rád. *Kdybych si to s Beatricí nepokazil, mohla nosit mé příjmení.*

Ewanovo otrávení naštěstí rozředí Gordonův příchod. „O čem je řeč?“ zeptá se jich s pintou Guinnessu.

Colin rýpnutí zaobalí do hezkých řečiček. „V podstatě jsme se bavili o tom, jak to má Ewan chytrě vymyšlené.“

„Co přesně?“ Gordon nechápe.

„No, se ženskýma přece. Něčí partnerky si pro oživení musí dávat paruky, ale Ewan po krátkém čase obmění rovnou celou partnerku.“ Colin spekulantsky povytáhne obočí.

Gordon se zašklebí. „Máš recht, je chytrý. Když ho přestala bavit tvá manželka,“ ukáže na Colina prstem, „prostě ji vyměnil. Ale ty by sis jinou nenašel, tak kupuješ paruky.“

Colin se snaží o povznesený výraz. „Když už jsme u nakupování, slyšel jsem ošklivé zvěsti o obchodech se suvenýry, jejichž majitelé nemají na výplaty. Ukázka manažerské nekompetentnosti,“ řekne opovržlivě. „Věřím, že u tebe zaměstnanci netrpí hladu,“ povídá neupřímně.

Gordona vytočí Colinova samolibost. „Možná se budeš divit, ale výplaty jsou u nás dokonce jistější než v Bradford & Bin-gley.“

Colin vedl tým bankéřů v hypoteční bance Bradford & Bingley, kterou během světové finanční krize zestátnila britská vláda.

Gordona potěší Colinův škleb, proto si do bankéře ještě rýpne. „Recept je jednoduchý. Mám zodpovědné zaměstnance, kteří ani při minimální mzdě nemají hladové oči a neženou se do rizika.“

„To rád slyším. Alespoň má tady Ewan jistotu, že kdyby mu po dalším rozchodu chyběly peníze na nový zámek, můžeš ho založit.“ Colin se škodolibě rozesměje. Na nezúčastněné by trojice z dálky působila jako veselá kopa dobře se bavících svatebčanů. Colin si promne tvář a prstem ukáže na Ewana. „Na výměny tvých zámků jsem viděl povedený GIF. Úplnou náhodou, abych tak řekl. Co koukáš? Od tvého fanklubu přece! To by rozveselilo i sebevraha!“

„O čem to ksakru mluvíš?“ zajímá se Ewan.

Víc už si muži neřeknou, pro Colina si přijde manželka. „Rád jsem si s vámi, chlupci, popovídal,“ zalže Colin arogantně.

„Cože ty naše bývalky skončí pokaždé s takovými kašpary?“ otáže se Gordon Ewana.

„Udržet si chlupa našich kvalit je za zásluhy,“ odvětlí Ewan.

„Co myslel tím fanklubem?“ optá se Gordon.

„Kdoví.“ Ewan si upřeně prohlíží vzdalující se Beatrici. *Vloupala ses mi do bytu?*

Raději ona než on než kominíček.

Rozhodne se vyměnit zámek. A začne používat řetízek. Pro všechny případy.

Proti duchovi mi ale řetízek nepomůže. Nebo si mám raději sehnat amulet proti náměsíčnosti? Jeho předchozí partnerka, Mysie Armstrongová, by věděla, zdalipak takový krám vůbec existuje.

Když už nic, tak ho jalové podezřívání bývalých přítelkyň přiměje zpytovat svědomí, jak zle s nimi nakládal. Rozchody vždycky inicioval Ewan a nutno podotknout, že rozchody to bývaly ošklivé.